

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету (директор ННІ)

_____Анатолій ДІБРОВА

“13” 06.2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри банківської справи
та страхування

протокол №10 від “28”05. 2025 р.

Завідувач кафедри

_____Вікторія КОСТЮК

”РОЗГЛЯНУТО ”

Гарант ОП «Корпоративні фінанси»

_____Лариса ОЛІЙНИК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ГРОШІ І КРЕДИТ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Корпоративні фінанси»

Факультет (ННІ) економічний

Розробники: Аврамчук Л.А., доц, к.п.н., Мельник С.С., ст.викл., к.е.н.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Опис навчальної дисципліни_ГРОШІ І КРЕДИТ

Підвищення ролі грошей і кредиту обумовлено розвитком ринкової економіки. З урахуванням закономірностей функціонування грошей і грошового ринку, банків, банківської системи формується економічна політика держави взагалі і грошово-кредитна політика центрального банку зокрема. Ефективна робота фінансиста неможлива без ґрунтовних знань закономірностей і перспектив розвитку грошово-кредитної сфери.

Курс «Гроші і кредит» відноситься до обов'язкових дисциплін і побудований на основі синтезу наукових надбань світової теоретичної думки з узагальненнями новітньої господарської практики різних країн, а також процесів, що характеризують становлення грошових, валютних і кредитних відносин в економіці України. Отримані знання щодо економічних відносин, пов'язаних з оборотом грошей, в тому числі і як засобу обігу та кредитних відносин в сучасній економіці студенти зможуть застосовувати у своїй подальшій фаховій діяльності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	
Освітня програма	Корпоративні фінанси	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	5	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3,4	
Лекційні заняття	60 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	год.
Лабораторні заняття	год.	год.
Самостійна робота	30 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	
	4 год	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета- надання здобувачам вищої освіти теоретичних та практичних знань для управління роботою в організації грошового обороту (руху грошей), сформувані у здобувачів вищої освіти теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних інструментів у системі регулювання економіки України; вивчення економічних відносин, пов'язаних з оборотом грошей та кредиту в сучасній економіці.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового

ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПРН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПРН 23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Економічний зміст та теорії грошей													
Тема 1. Сутність та функції грошей	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема 2.Грошовий обіг і грошові потоки	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема 3.Грошовий ринок	1,2	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема4. Грошові системи	1	14	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	60		24	24			12	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Теорія і практика кредитування													
Тема 7. Фінансові посередники	1,2	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-

грошового ринку													
Тема 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	1	20	8	8			4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Кредит у ринковій економіці	1,2	20	8	8			4	-	-	-	-	-	-
Тема 10. Етапи банківського кредитування	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	60		24	24			12	-	-	-	-	-	-
Модуль 3. Гроші і світова економіка													
Тема 11. Валютний ринок та валютні системи	1	10	4	4			2	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	1,2	20	8	8			4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 3	30		12	12			6	-	-	-	-	-	-
Усього годин	150		60	60			30	-	-	-	-	-	-

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	4
2	Грошовий обіг і грошові потоки	4
3	Грошовий ринок	4
4	Грошові системи	4
5	Інфляція та грошові реформи	4
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	4
7	Фінансові посередники грошового ринку	4
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	8
9	Кредит у ринковій економіці	8
10	Етапи кредитного процесу	4
11	Валютний ринок та валютні системи	4
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	8
Всього годин		60

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	4
2	Грошовий обіг і грошові потоки	4
3	Грошовий ринок	4
4	Грошові системи	4

5	Інфляція та грошові реформи	4
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	4
7	Фінансові посередники грошового ринку	4
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	8
9	Кредит у ринковій економіці	8
10	Етапи кредитного процесу	4
11	Валютний ринок та валютні системи	4
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	8
Всього годин		60

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, походження та функції грошей	2
2	Грошовий обіг і грошові потоки	2
3	Грошовий ринок	2
4	Грошові системи	2
5	Інфляція та грошові реформи	2
6	Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	2
7	Фінансові посередники грошового ринку	2
8	Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання	4
9	Кредит у ринковій економіці	4
10	Етапи кредитного процесу	2
11	Валютний ринок та валютні системи	2
12	Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	4
Всього годин		30

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

(вибрати необхідне чи доповнити)

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист міні- проектів;
- самооцінювання.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму
- метод гейміфікованого навчання.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
3 семестр		
Модуль 1. Економічний зміст та теорії грошей		
Практична робота 1. Сутність, походження та функції грошей	ПРН 3, ПРН 7,ПРН 19, ПРН 23. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „гроші”, „грошовий ринок”, поняття грошового обігу, грошових потоків. Вміти- використовувати знання з грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку на практиці. Аналізувати- функціонування грошового обігу, грошових потоків, грошового ринку. Використовувати навички розпізнавання процесів інфляції. Знати - сутність та функції таких категорій, як „грошові системи”, „грошові реформи”, зміст основних теорій грошей. Вміти- використовувати отримані знання для аналізу інфляційних процесів. Аналізувати -Функціонування грошових систем	10
Самостійна робота 1.		2
Практична робота 2. Грошовий обіг і грошові потоки		10
Самостійна робота 2		2
Практична робота 3. Грошовий ринок		10
Самостійна робота 3.		2
Практична робота 4. Грошові системи		10
Самостійна робота 4.		2
Практична робота 5. Інфляція та грошові реформи		10
Самостійна робота 5.		2
Практична робота 6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1	100	
Навчальна робота 3семестр	70	
Залік	30	
Всього за курс	100	
4 семестр		
Модуль 2. Теорія і практика кредитування		
Практична робота 7. Фінансові посередники грошового ринку	ПРН 3, ПРН 7,ПРН 19, ПРН 23. В тому числі: Знати - сутність та функції таких категорій, як „фінансові посередники”, «монетарна політика», зміст основних інструментів монетарної політики, види фінансового посередництва. Вміти- використовувати грошово-кредитні інструменти у системі регулювання економіки України, оцінювати діяльність фінансових посередників Аналізувати-ефективність реалізації монетарної політики в Україні Знати - сутність та функції таких категорій, як „кредит”, «кредитний процес, зміст основних теорій кредиту, розуміти етапи кредитного процесу.	15
Самостійна робота 7.		3
Практична робота 8. Грошово-кредитна політика та інструменти її регулювання		15
Самостійна робота 8.		2
Практична робота 9. Кредит у ринковій економіці		15
Самостійна робота 9.		3
Практична робота 10. Етапи кредитного процесу		15
Самостійна робота 10.		2

	Вміти- оцінювати кредитну історію позичальника та кредитоспроможність Аналізувати –доцільність та ризики стосовно кредитування позичальників	
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Гроші і світова економіка		
Лабораторна/практична робота 11. Валютний ринок та валютні системи	ПРН 3, ПРН 7, ПРН 19, ПРН 23. В тому числі: Знати - сутність таких категорій, як „валютний ринок”, „валютні системи”, основні завдання діяльності МВКУ в Україні	30
Самостійна робота 11.		5
Практична робота 12. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	Вміти- здійснювати аналітичний огляд та давати оцінку діяльності міжнародних валютно-кредитних установ в Україні.	30
Самостійна робота 12.	Аналізувати - діяльність міжнародних валютно-кредитних установ в Україні	5
Модульна контрольна робота 3.		30
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота 4семестр	(M2+M3)/2*0,7 ≤ 70	
Екзамен		30
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни
- URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1123>
- Аврамчук Л.А., Жарікова О.Б. Гроші і кредит»: навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт». 2020. 441 с.
- Аврамчук Л.А., Мельник С.С. Методичні вказівки з вивчення дисципліни «Гроші і кредит» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (ОП «Корпоративні фінанси»). Київ: ЦП «Компринт». 2024. 80 с.

4. Аврамчук Л.А., Жарікова О.Б. Методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни «Гроші і кредит». Київ: ЦП «Компринт». 2020. 36с.

5. Аврамчук Л.А. Муравський О.А. Словник-довідник економічних термінів з дисципліни «Гроші і кредит» для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», (DICTIONARY –REFERENCE BOOK OF THE ECONOMIC TERMS For subject MONEY AND CREDIT, full-time programs EL "Bachelor" (072 “banking and insurance”). Київ: ЦП «Компринт».2021.40с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях : навч. посібник/ за ред. Б. П. Луціва. Тернопіль : Карт-бланш, 2020. 225 с.
2. Дзюблук О.В. Гроші та кредит : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
3. Івасів Б. С. . Гроші та кредит: підруч. Київ: КНЕУ, 2011р. 404 с.
4. Лазепко І.М., Алексеєнко М.Д. та ін. Банківські операції: навч. посіб. /за наук. ред. А. М. Мороза. Київ: Ун-т «Україна», 2017. 42 с.
5. Савлук М.І., Мороз А.М., Лазепко І.М. Гроші та кредит : підруч. за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2011. 589 с.
6. AVRAMCHUK L., KOSTIUK V. DEVELOPMENT OF CREDIT UNIONS IN THE FINANCIAL MARKET OF UKRAINE/Collective monograph."Компринт", 2021, 160с.
7. Аврамчук Л.А., Моргун А.С. Підходи до визначення ефективності депозитної політики банку. Напрями та сучасний розвиток міжнародних відносин: економічні та політичні аспекти. Запоріжжя: Класичний приватний університет. 2020. С.97-100.
8. Аврамчук Л.А., Веремій Я.С. Необхідність управління кредитним портфелем банку. *INTERNATIONAL FORUM: PROBLEMS AND SCIENTIFIC SOLUTIONS*. 2020.№ 10. С.4-10. *InterConf*, (10). 6-8 БЕРЕЗНЯ, 2020, МЕЛЬБУРН, АВСТРАЛІЯ.
9. Avramchuk Lidiia ,Muravskyi Oleksii . CURRENT TRENDS IN THE BANKING CREDIT MARKET OF UKRAINE (2021) / Scientific Collection «InterConf», (75): with the Proceedings of the 2 nd International Scientific and Practical Conference «Scientific Trends and Trends in the Context of Globalization», 29-37. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.09.2021.004>
10. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Мінфін URL: <https://index.minfin.com.ua/> (дата звернення 24. 08. 2021)
12. Офіційний сайт Unionstandardbank. Мікрокредити в Україні:переваги та недоліки URL: <https://unionstandardbank.com/>
13. Офіційний сайт НБУ URL: <http://www.bank.gov.ua>
14. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. World Deposit Rates: [Електроний ресурс]. URL: <https://europe.deposits.org/>